

Orhan Seyfi ORHON

Mehmet Akif İNAN

Necip Fazıl KISAKÜREK

Cahit ZARİFOĞLU
Nurullah GENÇ
Aşık Veysel

Bestami YAĞAN

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

Faruk Nafiz ÇAMLİBEL

Yunus Emre

Süleyman Arif EMRE

Anadolu İmam Hatip Lisesi

11

Ali Ulvi KURUCU

Arif AY

Yaman DEDE

Ali Ulvi ELÖVE

Fuzuli

Bedri Rahmi EYÜPOĞLU

M. Yaşar KANDEMİR

"Kırk Şair Kırk Şiir"

Mehmet Emin YURDAKUL

Fazıl Hüsni DAĞLARCA

Adil TURAN

Necmettin Halil ONAN

Abdürrahim KARAKOÇ

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

11

“Kırk Şair Kırk Şiir”

Etkinlikleri

Danışman

Nazif YILMAZ

Yayın Koordinatörü

Mehmet Nezir GÜL

Yayına Hazırlayanlar

Osman Nuri BAYRAK

Ahmet POLAT

Lokman AK

Hasan ÖZARSLAN

Kadir SÖNGÜT

Mustafa YILDIZ

Tasarım

Hanife KOYUTÜRK

Kapak Tasarım

Faize KOPAN

TAKDİM

İmam hatip ortaokulu ve Anadolu imam hatip liselerinde öğrenim gören öğrencilerimize bilimsel, sosyal, kültürel, sportif, sanatsal ve mesleki beceriler kazandırmayı amaçlayan Genel Müdürlüğümüz, bu alanlarda çeşitli etkinlikler gerçekleştirmektedir. Bu çalışmalar sonucunda öğrencilerimizin edindiği kazanımlar ve bunların sosyal, kültürel hayattaki yansımaları bizleri gelecek açısından umutlandırmakta ve çalışma azmimizi arttırmaktadır. Bizler de bu çalışmalara bir yenisini daha ekleyerek yolumuza devam etmekteyiz:

“Kırk Şair- Kırk Şiir”

Geçmişten günümüze edebiyatımızda en çok kullanılan edebî tür olan şiirin okunması, yorumlanması ve ezberlenmesi öğrencilerimizin duygu ve düşünce dünyalarının gelişip zenginleşmesine çok büyük katkı sağlamaktadır.

Şiir aracılığı ile anadilinin en güzel örneklerini tanıyan öğrencilerimizde öncelikle anadil bilinci ve sevgisi gelişir. Küçük yaşlarda şiirle tanışan öğrencilerimizin zaman içerisinde edebî eserlere ilgisi artar, okuma ve yazma yetenekleri gelişir. Ayrıca, şair ve yazarlarımızı tanıyıp okudukça öğrencilerimizde edebî zevk oluşur. Bu da onların sezgi ve hayal gücünü genişletir.

Yapılan şiir ezberleme çalışmaları, tıpkı hafızlık çalışmalarında olduğu gibi hafıza ve dikkati güçlendirir. Ezberlenen şiirlerin topluluk karşısında okunması öğrencilerimizin özgüvenini artırır. Okuma sırasında yapılan doğru vurgu ve tonlama, kelimelerin düzgün telaffuz edilmesi de diksiyonun gelişmesini sağlar.

Üstat Necip Fazıl Kısakürek’in,

“Anladım işi, sanat Allah’ı aramakmış

Marifet bu, gerisi yalnız çelik çomakmış.”

dizelerinde ifadesini bulan bir şuurla hazırladığımız “Kırk Şair-Kırk Şiir Etkinliği” kapsamında okuyup ezberledikleri şiirlerin öğrencilerimizin millî, manevî, ahlaki, kültürel ve insani değerler kazanmalarına vesile olmasını temenni eder; etkinliğin planlama, hazırlama ve uygulama aşamalarında emeği geçen bütün çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Nazif Yılmaz

Din Öğretimi Genel Müdürü

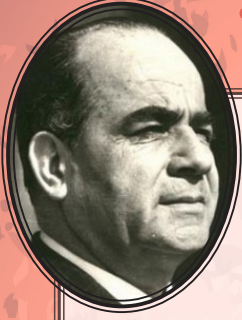
İÇİNDEKİLER

Hamd ü Sena	8
Sen	9
Merdiven	10
Devasa Kaygılar	11
Müstakim Ol	12
Akıncı.....	13
Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine	14
Gönül Hun Oldu Şevkinden	20
Bir Kez Gönül Yıktın İse	22
Gazel	23
Meydanlar	24
40 Bent	26
Şiir Üzerine Birkaç Söz.....	40
Kaynakça	42

“Ŗiir ve Ŗair lmeyecektir. nk insan lmeyecektir. nk hakikat lmeyecektir. Ŗiir, hakikatin, yzlebilecek bir derisi değil, ıkarıldığında, insan hakikatinin hayattan yoksun kalacağı kalbidir, Ŗiir, hakikatin, doğa ve tarih iinde atan nabzı, arpan yreğidir.”

Sezai Karako

HAMD Ü SENA

*Ne var ki mevcûd ise âlemde, güzel, doğru, iyi;
Arayan fikri, bulan rûhu, seven sevgiliyi Bize
bahşetmiş olan Hazret-i Rahmân'a şükür.*

*O büyük Rabb'e şükürler ki, ayak bastığımız
Yeri halketti barınsın diyerek varlığımız;
Ve yer üstünde hayâlin cereyânınca uzun,*

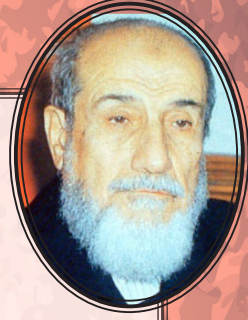
*O büyük Rab ki, ışıklar yakıyor göklerde,
Lûtfunun feyzini, görsün diye insan yerde;
En büyük nîmete hamd, en küçük ihsâna şükür.*

*O büyük Rab ki, ufuklar boyu nîmetlerini,
Hüsn ü an, reng ü fûsun, aşk ü cünûn mahşerini
Gayrı kâfi görerek sevdiği biz kullarına
Şimdiden vâdediyor başka bir âlem yarına;
Mâ-i Tesnîm'e şükür, Ravza-i Rıdvân'a şükür.*

*O ki, sedâsına yandıkça bütün mahlûkat,
Arş-ı Alâ'da Ezel kasrına çıkmış yedi kat,
Geriyor hüsn-i ilâhîsine atlas perde...
En güzel vuslatı tattırmak için mahşerde
Bize, gündüz gece, zehrettiği hicrâna şükür.*

Faruk Nafiz Çamlıbel

SEN

*Ey ömrünü bir gayeye vakfeyleyen insan,
Göğsündeki imanına mazi bile hayran! ..*

*Tebrik ediyor, bak seni, mabedler ezanlar,
Ey Hak yolunun yolcusu: Kurban sana canlar! ..*

*Oldukça o yüksek idealler sana hâkim,
Sarsılmayan imanına zincir vuracak kim!*

*Alkışlıyor iclalini göklerde melekler,
Atide nesiller, senin irşadını bekler! ..*

*İnsanlığa örnek ideal ufkuna yüksel;
Kopsun seni artık, canevinden vuracak e! ..*

*Dünyalara hükmettiğimiz günleri yad et...
Mabedleri, kürsileri, minberleri şad et...*

*Ey şanlı emel kaynağı, Nur çehreli yıldız! ..
Ruhumdan kopan fırtınalar senden alır hız! ..*

Ali Ulvi Kurucu

MERDİVEN

Ağır, ağır çıkacaksın bu merdivenlerden,
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak,
Ve bir zaman bakacaksın semâya ağlayarak...

Sular sarardı... yüzün perde perde solmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...

Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller;
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller,
Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer?

Bu bir lisân-ı hafidir ki ruha dolmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...

Ahmet Haşim

DEVASA KAYGILAR

Umut kuşum yükselmenin vaktidir
Çağların doğacak şafağsın gel

Sen gökleri saran ebemkuşağı
Kurtuluş neslinin toprağsın gel

Gecenin bağrında hasret türküsü
Hilalin boy süren başağsın gel

Hicret ülkesinin berrak ırmağı
Fetih ordusunun sancağsın gel

Kayboldu kılavuz kaybettik izi
Bilirim kimseler anlamaz bizi

Gemiler taşımaz yüreğimizi
Yıkıktır köprüler ayağsın gel

Devasa kaygılar bürür yüreği
Gönüllere şifa kaynağsın gel

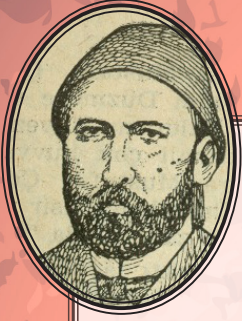
Sen dağıt sen damıt baharı bize
Müjdeci kardelen yaprağsın gel

Özlem ülkesinin sen mücahidi
Sabır surlarının bayrağsın gel

Kirli uykularda boğulurken çağ
Sen feth-i karibin çerağsın gel

Âlim Yıldız

MÜSTAKİM OL

“Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırmaz seni!”
“Hilekârlık eyleme, kimse dolandırmaz seni,
Dest-i a’dâdan soğuk su içme, kandırmaz seni,
Korkma düşmenden ki, âteş olsa yandırmaz seni,
Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırmaz seni...”

Seyyiât insâna nefs-i kemterininden gelir,
Her hacâlet Âdem’e sû-i karininden gelir,
İzzet ü zillet mekâna hep mekininden gelir ,
İstikâmet, müstakîmü’l-hâle dininden gelir ,
Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırmaz seni...

At riyâyı elden, ıslâha çalış ef’âlini,
Boşboğazlık etme ta’dil eyle kıyl ü kâlini,
Sen ne dürlü saklayım dersin de sû-i hâlini,
Hak Teâlâ senden a’lemdir senin hâlini,
Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırmaz seni...

Hâline şeytan güler gördükte sende gafleti,
Üstüne güldürme öyle düşmen-i bed-sîreti,
Hâin olma, ver emânetle cihâna şöcreti,
Herkesin destindedir âlemde züll ü rif’ati,
Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırmaz seni...

Diyarbakırlı Said Paşa

AKINCI

*Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik*

*Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: "İlerle!"
Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kabilelerle*

*Şimşek gibi bir semte atıldık yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan*

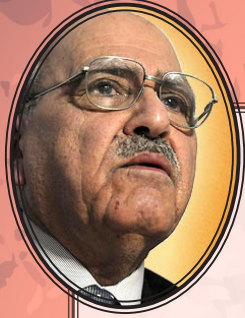
*Bir gün dolu dizgin boşanan atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla*

*Cennette bu gün gülleri açmış görürüz de
Hâlâ o kızıl hâtıra gitmez gözümüzde*

*Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik*

Yahya Kemal Beyatlı

SÜRGÜN ÜLKEDEN BAŞKENTLER BAŞKENTİNE

II

Gelin gülle başlayalım atalara uyarak
Baharı koklayarak girelim kelimeler ülkesine
Bir anda yükselen bir bülbül sesi
- Erken erken karlar ortasında
Güneş dönmüş ışık saçan bir yumurta-
Bana geri getirir eski günleri
... Paslanmış demir bir kapı açılır
Küf tutmuş kilitler gıcırdarken
Ta karanlıklar içinde birden
Bir türkü gibi yükselirsin sen
Fısıldarım sana yıllarca içimde biriken
Söyleyemediğim ateşten kelimeleri
Şuuraltım patlamış bir bomba gibi
Saçar ortalığa zamanın
Ağaran saçın toz toprağını
Bana ne Paris'ten
Newyork'tan Londra'dan
Moskova'dan Pekin'den
Senin yanında
Bütün türedi uygarlıklar umurumda mı
Sen bir uygarlık oldun bir ömür boyu
Geceme gündüzüme
Gözlerin
Lale Devrinden bir pencere

Ellerin

Baki'den Nefi'den Şeyh Galib'den

Kucağıma dökülen

Altın leylak

III

Ölüler gelmiş çitlembikler sarmaşıklarla

Tırmanmışlar surlarıma burçlarıma

Kimi ırmaklardan yansıma

Kimi kayalardan kırılma

Kimi öteki dünyadan bir çarpılma

İçi ölümlle dolu

Dönen bir huni

Doğarken güneş

Kesilmiş ölü yüzlerden

Bir mozayik minyatürlerden

Dokunur tenimize

Soğuk bir azrail ürpertisiyle ay

Ve birden senin sesin gelir dört yandan

Menekşe kokulu sütunlardan

Komşu dağlardaki nergislerden leylaklardan

Gözlerine ait belgeler sunulur

Ey aşkın kutlu kitabı

Uçarı hayallere yataklık eden

Peri bacalarının yasağı

Gönlümün celladı acı mezmur

Bana bıraktığın yazıt bu mudur

Ölüm geldi bana düğün armağanın gibi
Senden bir gök
Senden yıldızlar ördüler
Ateş böcekleri
O gece dört yanıma
Ey bitmeyen kalbimin samanyolu destanı
Sen bir anne gibi tuttun ufukları
Ve çocuklar gülle anne arasında
Seninle güller arasında
Tuhaf bir ışık bulup eridiler
Çocuklar dağ hücrelerinde erdiler
Aramızdaki sırra
Bir de ay ışığında büyüyen fısıltılar
Gençlik monologları
Seni alıp kaybolmuş zamanın çağlıtsından
Bana getiren
Yasamız vardı
Öfkeyle yazardın sen bir yüzüne
Ölür ölür okurdum öbür yüzünde ben
IV
Senin kalbinden sürgün oldum ilkin
Bütün sürgünlüklerim bir bakıma bu sürgünün bir süreği
Bütün törenlerin şölenlerin ayinlerin yortuların dışında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Uzatma dünya sürgünümü benim

Güneşi bahardan koparıp
Aşkın bu en onulmazından koparıp
Bir tuz bulutu gibi
Savuran yüreğime
Ah uzatma dünya sürgünümü benim
Nice yorulduğum ayakkabılarımdan değil
Ayaklarımdan belli
Lambalar eğri
Aynalar akrep meleği
Zaman çarpılmış atın son hayali
Ev miras değil mirasın hayaleti
Ey gönlümün doğurduğu
Büyüttüğü emzirdiği
Kuş tüyünden
Ve kuş sütünden
Geceler ve gündüzlerde
İnsanlığa anıt gibi yükselttiği
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Bütün şiirlerde söylediğim sensin
Suna dedimse sen Leyla dedimse sensin
Seni saklamak için görüntülerinden faydalandım Sa-
lome'nin Belkis'in
Boşunaydı saklamaya çalışmam öylesine aşikarsın bellisin
Kuşlar uçar senin gönlünü taklit için

Ellerinden devşirir bahar çiçeklerini
Deniz gözlerinden alır sonsuzluğun haberini
Ey gönüllerin en yumuşağı en derini
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Yıllar geçti sapan ölümsüz iz bıraktı toprakta
Yıldızlara uzanıp hep seni sordum gece yarılarında
Çatı katlarında bodrum katlarında
Gölgendi gecemi aydınlatan eşsiz lamba
Hep Kanlıca'da Emirgan'da
Kandilli'nin kurşuni şafaklarında
Seninle söyleyip durdum bir ömrün baharında yazında
Şimdi onun birdenbire gelen sonbaharında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Ey çağdaş Kudüs (Meryem)
Ey sırrını gönlünde taşıyan Mısır (Züleyha)
Ey ipeklere yumuşaklık bağışlayan merhametin kalbi
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Dağların yıkılışını gördüm bir Venüs bardağında
Köle gibi satıldım pazarlar pazarında
Güneşin sarardığını gördüm Konstantin duvarında

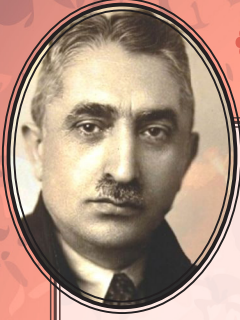
Senin hayallerinle yandım düşlerin civarında
Gölgendi yansıyıp duran bengisu pınarında
Ölüm düşüncesinin beni sardığı şu anda
Verilmemiş hesapların korkusuyla
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Ülkedeki kuşlardan ne haber vardır
Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardır
Aşk celladından ne çıkar madem ki yar vardır
Yoktan da vardan da ötede bir Var vardır
Hep suç bende değil beni yakıp yıkan bir nazar vardır
O şarkıya özenip söylenecek mısralar vardır
Sakın kader deme kaderin üstünde bir kader vardır
Ne yapsalar boş göklerden gelen bir karar vardır
Gün batsa ne olur geceyi onaran bir mimar vardır
Yanmışsam külümden yapılan bir hisar vardır
Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır
Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır
Göğsünde sürgününü geri çağırın bir damar vardır
Senden ümit kesmem kalbinde merhamet adlı bir çınar vardır
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili

Sezai Karakoç

(Bu şiir uygun bir düzenleme ile kısaltılarak ezberlenebilir.)

GÖNÜL HUN OLDU ŞEVKİNDEN

Gönül hûn oldu şevkinden boyandım yâ rasûlallah,
Nasıl bilmem bu nirana dayandım yâ rasûlallah,
Ezel bezminde bir dinmez figandım yâ rasûlallah,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...

Yanan kalbe devâsın sen, bulunmaz bir şifâsın sen,
Muazzam bir sehâsın sen, dilersen rehnumâsın sen,
Habib-i kibriyâsın sen, Muhammed Mustafâ'sın sen,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...

Gül açmaz çağlayan akmaz ilâhi nûrun olmazsa,
Söner âlem, nefes kalmaz felek manzûrun olmazsa,
Firâk ağlar, visâl ağlar ezel mestûrun olmazsa,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...

Susuz kalsam yanan çöllerde can versem elem duymam,
Yanar dağlar yanar bağrımnda ummanlardan nem duymam,
Alevler yağsa göklerden ve ben messeylesem duymam,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...

*Erir canlar o gül bûy-i revânbaşın hevâsında,
Güneş titrer yanar didârinin bak ihtirâsında,
Perişân bir niyâz inler hayâtın müntehâsında,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...*

*Ne devlettir yumup aşkınla göz râhında can vermek,
Nasip olmaz mı sultânım haremgâhında can vermek,
Sönerken gözlerim, âsân olur âhında can vermek,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...*

*Boyun büktüm perişânım bu derdin sende tedbiri,
Lebim kavruldu ateşten döner pâyinde tezkîri,
Ne dem gönlün murâd eylerse taltîf eyle kıtmîri,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...*

Yaman Dede

BİR KEZ GÖNÜL YIKTIN İSE

*Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi
Elin yüzün yumaz değil*

*Bir gönülü yaptın ise
Er eteğin tuttun ise
Bir kez hayır ettin ise
Binde bir ise az değil*

*Yol odur ki doğru vara
Göz odur ki Hakk'ı göre
Er odur alçakta dura
Yüceden bakan göz değil*

*Erden sana nazar ola
İçin dışın pür nur ola
Belî kurtulmuştan ola
Şol kişi kim gammaz değil*

*Yunus bu sözleri çatar
Sanki balı yağa katar
Halka matahların satar
Yükü gevherdir tuz değil*

Yunus Emre

GAZEL

*Sakın terk-i edebden küy-ı Mahbûb-i Hudâ'dır bu
Nazargâh-i ilâhidir, Makam-ı Mustafâ'dır bu*

*Felekde mâh-i nev, Bâbüsselâm'ın sîne-çâkıdır
Bunun kandili Cevzâ, matla'-i ziyâdır bu*

*Habib-i Kibriyâ'nın hâbgâhıdır fazilette
Tefevvuk-kerde-i Arş-ı Cenâb-ı Kibriyâ'dır bu*

*Bu hâkin pertevinden oldu deycûr-i adem zâil
Amâdan açdı mevcûdât dü çeşmin tûtiyâdır bu*

*Muraât-ı edep şartıyla gir Nâbî bu dergâha
Metâf-ı Kudsiyandır cilvegâh-ı enbiyâdır bu*

Nâbî

MEYDANLAR

*Bir temmuz akşamıydı dostlar,
Upuzun bir geceye uyanıyorduk,
Upuzun ve aydınlık bir geceye açıyorduk gözlerimizi*

*Kutlu bir direnişin eşiğindeydi vakit,
Tankların gıcirtıları bir doğumun habercisiydi.
İnim inim inliyordu sancı çeken meydanlar,
Güneş hiç doğmayacak gibiydi, sabah hiç olmayacak,
Aklın almadığı bir ihanetti dostlar,
Gözü dönmüş hainler kendi halkına kastediyordu.
Bombalar, kurşunlar yağdıkça insanların üzerine,
Ölümü öldüren bir millet dirilip mezarlardan kalkıyordu.*

*Gökleri dolduran salalar dirilişin müjdecisiydi,
Dalga dalga dualar karanlığı delip geçiyordu.
Tekbir sesleri Çanakkale ruhunu çağırırken imdada
Tarihe kayıt düşüyordu dökülen her damla kan
Tutuşan yüreklere dokundukça eriyordu mermiler
Tanklar çıplak ayakların altında eziliyordu,
Ve gülümsüyordu meydanlar.*

Ölümün üstüne üstüne yürüdüğünde yiğitler,
Korku karanlığın kör kuyusuna düştü.
Sessiz yığınların kükreyişiyle irkildi meydanlar,
Ve kucak açtı şehadete susamışlara,
Kucak açtı yıllar yılı postal altında inleyenlere.

Sabaha karşı hainler kendi karanlığında boğulurken
İman dolu yürekler çoktan aydınlatmıştı yeryüzünü
Zulme selam durmayan halka,
Selam duruyordu şimdi meydanlar,
Kan kırmızı çehresiyle.

Mehmet PEKTAŞ

KIRK BENT

*Allah adın her kim ol evvel ana
Her işi âsân ide Allah ana.*

*[Kim, bir işe başlamadan önce Allah'ın adını anarsa
(Besmele ile başlarsa) Allah, ona her işini kolay eder.]*

Süleyman Çelebi

*“Dedem koynunda yattıkça benimsin ey güzel
toprak,
Neler yapmış bu millet, en yakın tarihe bir sor,
bak.”*

Süleyman Nazif

*Girdim ilim meclisine, eyledim kıldım talep
Dediler ilim geride, illa edep illa edep.*

Yunus Emre

*Gör zâhidi kim sâhib-i irşâd olayım der
Dün mektebe vardı, bugün üstâd olayım der.*

*[Şu kimseyi (talebe, öğrenci) gör ki; daha dün okula varır
varmaz bugün, insanlara öğüt vermeye, hoca olmaya
kalkmış!]*

Bağdatlı Ruhî

*Cihân-ârâ cihân içindedir, ârâyı bilmezler
O mâhiler ki deryâ içredir, deryâyı bilmezler.*

*[(İnsanlar) dünyadaki güzelliği (Allah'ın cemal sıfatının
tecellisini) aramayı bilmezler. (İnsanlar balıklar gibidir.)
O balıklar ki denizin içindedir, (ancak) denizi bilmezler.]*

Hayalî

*Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.*

[Halk (insanlar), en büyük saadetin devletin en yüksek makamında oturmak olduğunu zannediyor. Oysa dünyadaki en büyük saadet, sağlıklı bir şekilde nefes alabilmektir.]

Muhibbî

*Baş eğmeziz edâniye dünyâ-yı dûn için
Allah'adır tevekkülümüz itimadımız.*

[Fani (geçici) dünya için bayağı kimselere boyun eğmeyiz; biz, (sadece) Allah'ın emirlerine razı olur, (O'na) güveniriz.]

Bakî

*Avâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş.*

[Sesin, şu yeryüzünde Hz. Dâvûd'un (a.s.) sesi gibi yankı-lansın.

Bâkî (ebedî) kalan bu kubbede (yeryüzünde) güzel bir söz (güzel işler) imiş.]

Bakî

*Söz ola kese savaşı
Söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşı
Bal ile yağ ede bir söz.*

[Söz vardır, savaşı bitirir. Söz vardır, başı kestirir. Söz vardır zehirli aşı, bal ile yağa döndürür.]

Yunus Emre

*Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi
Elin yüzün yumaz değil.*

Yunus Emre

*Daima böyledir dünyanın işi
Kişi ettiğini bulur demişler.
İstersen iyilik et, istersen kemlik
Ettiğin başına gelir demişler.*

Köroğlu

Bülbüle gül yarar deveye diken
Ma'şûktur âşıkın boynunu büken
Tarlasına harâm tohumun eken
Helâl mahsûlünü biçer mi bilmem.

Seyranî

Âyînesi iştir kişinin lâfâ bakılmaz
Şahsın görünür rütbe-i akli eserinde

[Kişinin şahsiyeti işidir, (kuru) söze bakılmaz; bir kimsenin aklının ve zekâsının gücü, eserinde (yaptığı çalışmalarda) görülür.]

Ziya Paşa

İnsana sadâkat yaraşır görse de ikrâh
Yardımcısıdır doğruların Hazret-i Allah.

[Kötülük, zorluk görse de insana doğruluk yakışır.
(Çünkü) Yüce Allah doğru kimselerin yardımcısıdır.]

Ziya Paşa

*Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten
Mürüvvet-mend olan mazlûma el çekmez îânetten.*

*[Kendini insan bilenler, halka hizmet etmekten bıkmaz.
İyiliksever, mert insanlar (da) zulme uğramış kimselere
yardım etmekten çekinmez.]*

Namık Kemal

*Ne mümkün zulm ile bîdâd ile imhâ-yı hürriyet
Çalış idrâki kaldır muktedirsen âdemiyetten.*

*[Zulüm ve baskı ile hürriyeti yok etmek mümkün değildir;
gücün yetiyorsa insanlıktan anlayışı (düşünce gücünü)
kaldır.]*

Namık Kemal

*Ma'rifet iltifâta tabidir
Müşterisiz metâ zâyidir.*

*[Ustalık (başarı) desteklenmelidir. (Başarı, takdir edilirse
daha iyi işler yapılır.) Alıcısı olmayan mal, işe yaramaz
demektir.]*

Muallim Naci

Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa
Hakk'ın da bükülmez kolu, dönmez yüzü
vardır!

Göz yumma güneşten, ne kadar nûru kararsa
Sönmez ebedî; her gecenin gündüzü vardır!

Tevfik Fikret

Bırak beni haykırayım, susarsam sen matem et
Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.

Mehmet Emin Yurdakul

Allah'a dayan, sa'ye sarıl, hikmete râm ol...
Yol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol!

[Allah'a güven, çalışmaya (dört elle) sarıl, Allah'ın emirle-
rine itaat et. Yol varsa budur, başka çıkar yol bilmiyorum.]

Mehmet Akif Ersoy

Bende yok sabr u sukûn sende vefâdan zerre,
İki yokdan ne çıkar fikredelim bir kerre.

[Na ve bi kelimeleri Arapça ve Farsçada ‘yok’ anlamına gelmektedir. Bu beyitte Nabî mahlasının oluşumunu belirtmektedir.]

Nabî

Gör zâhidi kim sâhib-i irşâd olayım der
Dün mektebe vardı, bugün üstâd olayım der.

[Şu kimseyi (talebe, öğrenci) gör ki; daha dün okula varır varmaz bugün, insanlara öğüt vermeye, hoca olmaya kalkmış!]

Bağdatlı Ruhî

Sanma şâhim / herkesi sen / sâdikâne / yâr olur

Herkesi sen / dost mu sandın / belki ol / ağyâr olur

Sâdikâne / belki ol / bu âlemde / dildâr olur

Yâr olur / ağyâr olur / dildâr olur / serdâr olur

Yavuz Sultan Selim

*Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.*

[Halk (insanlar), en büyük saadetin devletin en yüksek makamında oturmak olduğunu zannediyor. Oysa dünyadaki en büyük saadet, sağlıklı bir şekilde nefes alabilmektir.]

Muhibbî

*Baş eğmeziz edâniye dünyâ-yı dûn için
Allah'adır tevekkülümüz itimadımız.*

[Fani (geçici) dünya için bayağı kimselere boyun eğmeyiz; biz, (sadece) Allah'ın emirlerine razı olur, (O'na) güveniriz.]

Bakî

*Avâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş.*

[Sesin, şu yeryüzünde Hz. Dâvûd'un (a.s.) sesi gibi yankılansın. Bâkî (ebedî) kalan bu kubbede (yeryüzünde) güzel bir söz (güzel işler) imiş.]

Bakî

*Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne vicdândır;
Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.*

*[Ahlaka yükseklik veren ne irfandır, ne vicdandır. İnsanlar-
daki fazilet duygusu (güzel işler yapma arzusu) Allah korku-
sundandır.]*

Mehmet Akif Ersoy

*Sahipsiz olan memleketin batması haktır
Sen sahip olursan bu vatan batmayacaktır.*

Mehmet Akif Ersoy

*İnmemiştir hele Kur'an bunu hakkiyle bilin,
Ne mezarlıkta okunmak, ne de fal bakmak
için.*

Mehmet Akif Ersoy

*Ne harâbiyim ne harâbâtiyim,
Kökü mâzide olan âtiyim.*

*[Ben meyhaneye giden âlemci derbeder değilim,
kökü geçmişte olan geleceğim. Ben geçmişte vardım,
şimdi varım, gelecekte de var olacağım.]*

Yahya Kemal Beyatlı

*Gövdeler, varsa gönüllerden alır cevherini
Yürek olmazsa bilekler çekemez hançerini
Kahramansız yaşamak kahrına mahkûmdurlar
Kaybeden zümreler Allah'ını, Peygamber'ini.*

Faruk Nafiz Çamlıbel

*Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.*

Necmettin Halil Onan

*Allah'a dayan, gayene tevfikini versin,
Kur'an'a sarlmazsan eęer ye'se dűşersin...*

Ali Ulvi Kurucu

*Nân için medheyleme nâdânı, nâdânlık budur
Hayber-i nefsin helâk et şâh-ı merdanlık budur!*

*[Menfaat için cahili övme ki asıl cehalet budur. Hayber
kalesi gibi büyüttüğün Nefsini yen ki asıl yiğitlik budur.]*

Seyyid Seyfullah

*Sanma ey hace ki senden zer ü sim isterler
Yevme la yenfauda kalb i selim isterler*

*(Ey zengin kişi sanma ki senden altın gümüş isterler,
hiçbir malın mülkün makamın fayda etmediği hesap
gününde saf, temiz bir kalp isterler.)*

Bağdatlı Ruhi

*Geceye yenilmeyen her insana ödül olarak
Bir sabah, bir gündüz ve bir güneş vardır.*

Sezai Karakoç

*Erişir menzil-i maksûduna âheste giden
Tîz-reftâr olanın pâyına dâmen dolaşır.*

*[Ağır ağır (emin adımlarla) yürüyen kimse hedefine
ulaşır. Hızlı hızlı yürüyen (acele iş gören) kimsenin
(ise) etekleri ayağına dolaşır (bir engelle karşılaşır).]*

Hatemî

*Ey terakkî isteyen, dünyâda, sen zannetme kim
El, etek öpmekle insân nâil-i âmâl olur.*

*[Ey yükselme sevdasında olan kişi! İnsanın, el-etek
öperek emellerine ulaşacağını zannetme.]*

Tahirü'l Mevlevî

*Dünyanın kalbini dinle geliyor adım adım
Dallar meyvaya dursun toprak tohuma dursun
İnsan barışa dursun selama dursun zaman
Sabır savaş zafer. Adım: MÜSLÜMAN*

Erdem Bayazıt

*Hak şerleri hayreyler
Zannetme ki gayreyler
Ârif anı seyr eyler
Mevlâ görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler.*

*[Boş verdiği sanma; Allah, şer bilinenleri hayırlı kılar.
Arif (Allah dostu kimse) bunu bilir ve olanlara rıza gösterir.
Yüce Allah, ne yaparsa en güzelini yapar.]*

Erzurumlu İbrahim Hakkı

ŞİİR ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ...

İlk insandan günümüze insanlar hep kelimelerle konuştular.

Duygu ve düşünceler, bazen zarif ve narin, bazen de kaba bir şekilde ifade edildi. Fikir ve duyguların rafine edilmiş hali olan şiir dili bu yönüyle ilk insan kadar eski olup içeriği doğru veya yanlış olsun güçlü metinler, şiirler, tarih boyunca dilden dile, nesilden nesile aktarıldı.

İslamiyet öncesinde diğer milletlerde olduğu gibi, Peygamber Efendimizin yaşadığı toplumda da şiirin çok önemli bir yeri vardı. Şairlik toplum içerisinde itibar kazanmaya bir vesile idi. Şiir yarışmaları düzenlenir, beğenilen şiirler Kâbe'nin duvarlarına asılırdı. İslamiyet'ten sonra da şiir etkisini sürdürmeye devam etti. Ancak Müslümanlar, yeni dönemde evrensel İslami ölçüler çerçevesinde şiirler yazmaya dikkat etti.

...

Son hak din İslamiyet'in yüce kitabı Kur'an-ı Kerim'de "Şuara: Şairler" adlı bir sure yer almakta, Son Peygamber Hz. Muhammed'in (sav) de şiirle ilgili değerlendirmeleri bulunmaktadır.

Allah Resûlü (sav) gerek eski dönemlerde söylenmiş şiirleri, gerekse yeni şiirleri dinler, tebessüm eder; güzel şiir söyleyen, düşmanı hicveden, onların moralini bozan şairleri de teşvik ederdi. Arkadaşlarından hikmet içerikli güzel şiirler söyleyen, tevhid ve mücadeleyi anlatanlara özel iltifatta bulunur, şairlerin; şiir yazarken ifadelerini dikkatli seçmesini, insanları incitecek, kötülüğe yöneltecek sözlerden kaçınmalarını isterdi. Bu sebeple şiirleri toptan kabul veya reddetmez, içeriğine göre ayırmak gerektiğini belirtirdi. "Şüphesiz (bazı) şiir (ler)de hikmet vardır." , "Şiir söz gibidir. Güzeli güzel, çirkini de çirkindir.", "Mü'min kılıcıyla da, diliyle de mücadele eder. Ruhumu kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, dille attığınız (bir şiir, söz) de ok gibi yaralar açar." Hadisleri bu anlamda şiir severlere güzel bir ölçü koymuştur.

...

Tarih boyunca kültür ve edebiyat dünyamızda bu ölçüler çerçevesinde binlerce şairimiz, Allah'ın insanoğluna bahşettiği en büyük nimetlerden olan dili; din, ahlak, vatan, sevgi, tabiat, birlik vb. pek çok konuda kullanarak sayısız şaheserler ortaya koymuştur. Konuları en zarif ve naif bir şekilde dile getirmiş, gergef gergef işledikleri duyguları toplumla paylaşmışlardır. Fuzuli'den Şeyh Galip'e, Nabi'den Sezai Karakoç'a, Baki'den Necip Fazıl'a akıp gelen kültür dünyamızın yıldızları yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor.

Edebiyatımızda şiir, edebi türler içerisinde en çok rağbet gören ve önemsenen tür olmuştur. Şairlerimiz münacatlar, naatlar, mevlidler, nefesler, mesneviler yazarak dini duygu ve düşüncelerini güçlü bir şekilde ifade etmişlerdir. Vatan ve anne sevgisi gibi yüce duygular mısralarda ayrı bir heyecanla dile getirilmiştir. Şiirini hikmetle bezeyen ve hak yolunda kullanan nice şairler acı dolu insanımıza zor günlerde umut aşılamış, onların inançlarını pekiştirmiştir. Milletimizin şanlı zaferleri, şairlerimizin şiirlerinde destanlaşmıştır.

Onlar bizim gönül dünyamızın sultanlarıdır.

Sözü yaratan, onu tesirli kılan Rabbimize sonsuz şükürler, bizi bu güzelliklerle buluşturan şairlerimize de selam olsun.

Mehmet Nezir GÜL

KAYNAKÇA

- Ay, Arif, Türk Edebiyatından Çocuklara Şiirler Antolojisi, Akçağ Yayınları, Ankara, 2001.
- Ay Vakti dergisi, Yıl:17, Sayı: 164, İstanbul, 2016.
- Bakiler, Yavuz Bülent, Duvak, Polat Ofset, İstanbul, 1991.
- Behramoğlu, Ataol, Son Yüzyıl Büyük Türk Şiiri Antolojisi, Sosyal Yayıncılık, İstanbul, 2001.
- Bezirci, Asım, Dünden Bugüne Türk Şiiri, May Yayınları, İstanbul, 1968.
- Darbeye Direnen Şiirler, 15 Temmuz Şiirleri Antolojisi, Haz. Cevat Akkanat, Sultanbeyli Belediyesi Kültür Yayınları, İstanbul, Ekim 2016.
- Eren, M. Selim, Tanzimat Sonrası Türk Şiiri, Türk Dünyası Kültür Başkenti Yayını, Eskişehir, 2013.
- Fetret Çağında Hikmet Burcundan Şiirler, haz.: Sadık Yalsızuçanlar, DİB Yayınları, Ankara, 2013.
- Genç, Nurullah, Yağmur, Timaş Yayınları, İstanbul, 1997.
- Güneş, Burhan, Halk Şiiri Antolojisi, İlke Kitabevi Yayınları, Ankara, 2003.
- Güzel Yazılar Şiirler, TDK Yayınları, Ankara, 2015.
- İnan, Mehmet Akif, Tenha Sözler, Eğitim Bir Sen Yayınları, Ankara, 2012.
- Karakoç, Sezai, Gün Doğmadan, Diriliş Yayınları, İstanbul, 2004.
- Kasır, Hasan Ali, Şiir Defteri, Denge Yayınları, İstanbul, 1988.
- Kısakürek, Necip Fazıl, Çile, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul, 1998.
- Onan, Necmettin Halil, İzahlı Divan şiiri Antolojisi, MEB Yayınları, İstanbul, 1991.
- Sakaoğlu, Saim, Ali Berat Alptekin, Halk Şiirinden Seçmeler, Akçağ Yayınları, Ankara, 2007.
- Uslu, Mustafa, Unutulmaz Mısralar, Yağmur Yayınevi, İstanbul, 2011.
- Ünitelere Göre Çocuk Şiirleri Antolojisi, haz.: Cuma Karataş, Assos Yayınları, İstanbul, 2006.
- Yazgan, Bestami, Yiğit Töresi, Güneysu Yayınları, Osmaniye, 1996.
- Yüzyılın Türk Şairleri Antolojisi, haz.: M. Atilla Maraş, Talip Işık, Rukiye Aydın, Yüzyılın Türk Şairleri Projesi Yayını, Ankara, 2015.
- Zarifoğlu, Cahit, Şiirler, Beyan Yayınları, İstanbul, 2004.
- www.antoloji.com

Orhan Seyfi ORHON

Mehmet Akif İNAN

Cahit ZARİFOĞLU
Nurullah GENÇ
Aşık Veysel

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

İmam Hatip Ortaokulları ve Anadolu İmam Hatip Liseleri

Faruk Nafiz ÇAMLİBEL

Sezai KARAKOÇ

Yunus Emre

İsmail Arif EMRE

Nazım HİKMET

Yiyib ATMACA

Ali Ulvi KURUCU

Orhan Şaik GÖKYAY

Yaman DEDE

Bestami YAZGAN

Yahya Kemal BEYATLI

Ulvi ELÖVE

Fuzuli

Ziya GÖKALP

Bedri Rahmi EYÜBOĞLU

M. Yaşar KANDEMİR

Mehmet Akif ERSOY

Mevlana

**"Kırk Şair Kırk Şiir"
Etkinlikleri**

M.Yaşar KANDEMİR

Orhan Veli KANIK

Cahit Sıtkı TARANCI

Ferman KOCAMAN

Arif Nihat ASYA

Ahmet Hamdi TANPINAR

İsmet ÖZEL

Bekir Sıtkı

AKBAŞ

Adil TU

HAŞİM

Fazıl Hüsnü DAG

AKBAŞ

Mehmet Emin YURDAKUL

Feyhun Atif KANSU

Mehmet Emin YURDAKUL

YILDIZ

Mehmet Emin YURDAKUL

fa Ruhi ŞİRİN

Mehmet Emin YURDAKUL

Abdürrahim KARAKOÇ

Ayrıntılı Bilgi:

Okul Müdürlüğü

Orhan Seyfi ORHON

Mehmet Akif İNAN

Necip Fazıl KISAKÜREK

Bestami YAZGAN

Cahit ZARİFOĞLU

Erdem BAYAZIT

Attila İLHAN

Aşık Veysel
Nurullah GENÇ

Faruk Nafiz ÇAMLİBEL

Sezai KARAKOÇ

Yunus Emre

Süleyman Arif EMRE

Nazım HİKMET

Tayyib ATMACA Orhan Şaik GÖKYAY

Ali Ulvi KURUCU

İbrahim TENEKEÇİ

Ziya GÖKALP

Arif AY

Ali Ulvi ELÖVE

Yaman DEDE

Fuzuli

M.Yaşar KANDEMİR

Bedri Rahmi EYÜPOĞLU

Yahya Kemal BEYATLI

Can YÜCEL

İ. Alaattin GÖVSA

İbrahim Sadri

Cahit Sıtkı TARANCI

Arif Nihat ASYA

Ferman KOCAMAN

İsmet ÖZEL

Orhan Veli KANIK

Ahmet Hamdi TANPINAR

İ. Alaattin GÖVSA

Ahmet HAŞİM

Vahap AKBAŞ

Millî Eğitim Bakanlığı
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

MEB Beşevler Kampüsü F Blok Yenimahalle/ ANKARA

Telefon: 0 (312) 413 35 35

Belgegeçer: 0 (312) 223 85 76

Web: <http://dogm.meb.gov.tr/>

e-posta: dogm@meb.gov.tr

Mehmet Emin YURDAKUL

Necmettin Halil ONAN

Abdürrahim KARAKOÇ